

З ДОСВІДУ ДІЯЛЬНОСТІ БІБЛІОТЕК НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК УКРАЇНИ

DOI: <https://doi.org/10.15407/bv2024.04.029>
УДК 551.4.01:021-048.67(477)"364"

Світлана Іваненко,
<https://orcid.org/0000-0001-8756-0892>,
завідувачка науково-технічної бібліотеки,
Інститут електрозварювання ім. Є. О. Патона НАН України (м. Київ, Україна)
вул. Казимира Малевича, 11, Київ, 03150, Україна
e-mail: sv_88@ukr.net

Методи популяризації бібліотечних ресурсів в умовах соціальних потрясінь (з досвіду роботи науково-технічної бібліотеки Інституту електрозварювання ім. Є. О. Патона Національної академії наук України)

Мета статті – представити сучасні методи популяризації бібліотечних ресурсів в умовах соціальних потрясінь, які використовуються в роботі науково-технічної бібліотеки Інституту електрозварювання ім. Є. О. Патона Національної академії наук України. **Методологія дослідження** ґрунтується на системному, інформаційному, порівняльному, термінологічному підходах. При підготовці статті застосовані методи логічного аналізу, синтезу фактів та узагальнення матеріалу. **Наукова новизна** статті полягає в обґрунтуванні необхідності розширення методів представлення бібліотечних ресурсів інноваційними формами у кризові часи. У статті висвітлено новітні методи представлення фондів бібліотеки, що популяризує діяльність книгозбірні та посилює взаємодію «академічна бібліотека – користувач-науковець». **Висновки.** Активізація вивчення застосування інноваційних форм популяризації бібліотечних фондів пов'язана із активним розвитком ери знань. Широкі можливості щодо підготовки мультимедійних ресурсів дозволяють наблизити інформацію до користувача, якнайповніше розкрити зміст окремих видань та популяризувати бібліотечні фонди загалом. Кризові часи, такі як пандемія Covid-19 та війна Російської Федерації проти України, зумовили гостру потребу в дистанційному обслуговуванні, а відтак пошуку нових форм представлення бібліотечних фондів. Перспективою подальших наукових досліджень цієї теми є потенціал застосування нових прогресивних інструментів та вдосконалення вже існуючих засобів популяризації фондів академічних бібліотек у відповідності до вимог часу.

К л ю ч о в і с л о в а: буктрейлер, вебсайт, дистанційне обслуговування, електронна виставка, Інститут електрозварювання ім. Є. О. Патона, комунікація, науково-технічна бібліотека, фейсбук.

Актуальність теми дослідження. Поява та розвиток глобальної мережі Інтернет докорінно змінили світову систему комунікацій. Стрімкий розвиток програмного забезпечення призвів до значних перспектив використання різних інструментів для цієї комунікації. Відтак, перед академічними бібліотеками відкрилися широкі можливості використання сучасних методів для популяризації своїх фондів.

Своєю чергою, надскладний період карантинних обмежень, спричинений поширенням коронавірусної хвороби Covid-19, та воєнний час підштовхнули наукові бібліотеки до активнішого освоєння новітніх технологій та методів популяризації бібліотечних ресурсів як додаткових каналів комунікації зі своїми користувачами. Потреба контактувати зі споживачем бібліотечного продукту на відстані спричинило перехід спілкування у віртуальний формат. Отже, нагальним стало питання застосування інноваційних форм діяльності наукових бібліотек та сучасних методів розкриття бібліотечних фондів.

У сучасних умовах функціонування українських бібліотек актуальним є застосування інноваційних методів у роботі, орієнтованих на промоцію книжкового фонду, збільшення кількості користувачів, впровадження нових форм обслуговування, забезпечення кращої комунікації між академічною бібліотекою і науковцями.

Аналіз досліджень та публікацій. Дослідженням віртуальних виставок як новим явищем у системі наукових комунікацій займалися В. Бондаренко, І. Смоляр, Л. Кудря, Л. Туровська, Н. Солонська, О. Яковенко, Т. Коваль та інші дослідники.

Найбільш влучно, на наш погляд, віртуальну книжкову виставку визначила В. Бондаренко – як публічну демонстрацію в мережі Інтернет за допомогою засобів вебтехнологій віртуальних образів спеціально підібраних і систематизованих творів друку та інших носіїв інформації, а також загальнодоступних електронних ресурсів, рекомендованих дистанційним користувачам бібліотеки для огляду, ознайомлення та використання [2, с. 469].

Також, віртуальні продукти бібліотек як форму дистанційного бібліотечного обслуговування, а власне бібліотеки як соціо-культурну систему розглядають у своїх працях Н. Солонська, О. Яковенко та Л. Туровська [9; 11]. А віртуальні книжкові виставки як форму популяризації документів та можливості застосування сучасних інформаційно-комунікаційних технологій досліджують Л. Кудря, Т. Коваль, Л. Туровська та І. Смоляр [6; 7].

Л. Туровська та А. Бессараб значну увагу зосереджують на буктрейлерах як інноваційній формі виставкової діяльності наукових бібліотек [1; 10]. В. Бондаренко у своїй публікації наводить приклади інших моделей віртуальних виставок: від фотовиставки та бібліобанера до тематичних виставок і виставок-презентацій. Також робить огляд графічних редакторів та сервісів, що використовуються в процесі створення віртуальних виставок [2, с. 469]. Різноманіття вебсервісів для створення бібліотечних інформаційних продуктів із мультимедійною складовою проаналізовано А. Ржеуським, Н. Кунанець, О. Малиновським [8].

Вивченням питання перспектив просування сучасних інформаційних бібліотечних продуктів у соцмережах, особливо у найбільш популярній в Україні і світі соцмережі «Фейсбук» займалися бібліотекознавці Т. Коваль,

Л. Туровська, І. Смоляр та О. Яковенко. Автори означили місце соцмереж у сучасній системі наукових комунікацій (зокрема комунікацій з віддаленим користувачем через повідомлення) порівняно із офіційним вебсайтом установи [6; 11].

Аналіз наявних публікацій засвідчує, що бібліотечні ресурси у вигляді віртуальних інформаційних продуктів дозволяють їх використання:

- на сайті установи, бібліотеки, автора;
- сторінці бібліотеки на сайті установи чи у соціальних мережах;
- будь-яких онлайн-платформах та освітніх сервісах тощо.

Інтерактивні форми бібліотечної роботи із застосуванням мережових технологій сприяють підвищенню комунікації з цільовою аудиторією.

Опрацювання наявних джерел свідчить про серйозну увагу до зростаючих можливостей новітніх форм популяризації фонду та комунікаційної діяльності бібліотек у віртуальному середовищі.

Мета статті – розглянути інноваційні методи популяризації бібліотечних ресурсів в сучасних умовах соціальних потрясінь.

Виклад основного матеріалу дослідження. Виставкова робота займає важливе місце у бібліотечно-інформаційній діяльності наукової бібліотеки, особливо у період пандемії Covid-19 та повномасштабного вторгнення Російської Федерації на територію України, тому що посилює взаємодію «наукова бібліотека – користувач-науковець». В умовах соціальних потрясінь бібліотека активно здійснює організацію книжкових виставок та презентацію видань для популяризації свого фонду.

Інноваційні форми популяризації книжкового фонду науково-технічної бібліотеки Інституту електрозварювання ім. Є. О. Патона (далі НТБ ІЕЗ) Національної академії наук України:

- віртуальні книжкові вітрини;
- електронні виставки літератури;
- мультимедійні презентації книг;
- буктрейлери виставок;
- відеоогляди нових надходжень.

НТБ ІЕЗ створює та публікує електронні вітрини на сайті установи і у соціальній мережі «Фейсбук». Віртуальні книжкові вітрини спрямовані на задоволення інформаційних потреб віддалених користувачів. До прикладу, віртуальна книжкова вітрина до 450-ї річниці заснування у Львові Іваном Федоровим друкарні містить 5 електронних зображень документів і розміщена на сторінці бібліотеки у соціальній мережі «Фейсбук» (<https://www.facebook.com/share/p/k9RpAY9MAVT3j4Pk/?mibextid=WC7FNe>).

Дещо ширший функціонал мають електронні виставки літератури. Електронна виставка «Вчені Інституту електрозварювання ім. Є. О. Патона – творці української науки» презентує 23 видання за авторством чи співавторством співробітників Інституту, що зробили революційні відкриття у своїй сфері за період незалежності України (<https://paton.org.ua/dopomizhni-viddili/naukovo-techchna-biblioteka/vcheni-iez-tvorci-ukra%D1%97nsko%D1%97-nauki/>).

Мультимедійна презентація книги (далі МПК) як сучасна форма візуалізації бібліотечного контенту містить всю інформацію про видання: від бібліографічного опису і короткої анотації до шифру його зберігання у фондах.

Наприклад, презентація видання Олега Сміяна «Воднево-газова діагностика фізичних явищ і процесів в твердих тілах» (<https://www.facebook.com/share/v/RAA2fQxGaNVqAdAj/?mibextid=WC7FNe>). На наше переконання, сукупність МПК, сформованих в архів, слугують сучасним засобом розкриття фондів книгозбірні, джерелом важливої бібліотеко- і книгознавчої інформації.

Для деяких ресурсів доцільно використовувати форми популяризації книжкового фонду в певних форматах. Відтак, для створення файлу для завантаження і перегляду з мобільних пристроїв можна в Microsoft PowerPoint презентацію переформатувати у відео. Тобто перейти від слайд-шоу у форматі демонстрації pptx (МПК) до мультимедійного відео-файлу MPEG-4 (буктрейлеру). Фахівці НТБ ІЕЗ використовують буктрейлери переважно для презентації книжкових виставок у соціальній мережі «Фейсбук». Буктрейлер книжкової виставки надає інформацію про систематизований масив документів для задоволення інформаційних потреб користувача. З актуальних буктрейлерів НТБ ІЕЗ до ювілеїв відомих вчених можна виокремити «Академік В. М. Глушков – піонер кібернетики» до 100-річчя від дня народження вченого (<https://www.facebook.com/share/v/1a1N4fTimEjq4Y3B/?mibextid=WC7FNe>) та «Володимир Іванович Вернадський – фундатор української академічної науки» до 160-річчя від дня народження (<https://www.facebook.com/share/r/fFrcWBVCKocF1E3n/?mibextid=WC7FNe>). Як форма дистанційного обслуговування цей інформаційний ресурс надає можливість привернути увагу науковця до НТБ ІЕЗ і потребу скористатися її послугами.

Створенню НТБ ІЕЗ буктрейлерів передували відеоогляди книжкових виставок ще із середини 2021 р. Цей допоміжний інструмент використовується бібліотекою для привернення додаткової уваги, як правило, до виставок нових надходжень та виставок праць співробітників установи. Формат короткого відеоролика дозволяє оперативно інформувати та привертати увагу користувача при мінімальних зусиллях з боку бібліотечних фахівців. Актуальний відеоогляд книжкової виставки «Нові надходження до НТБ ІЕЗ», в якому презентується 14 видань можна переглянути за посиланням <https://www.facebook.com/share/r/CMRvXahXZmsRZYft/?mibextid=WC7FNe>.

За допомогою сучасних форм популяризації фондів НТБ ІЕЗ наповнює якісним науковим контентом свої ресурси:

- сторінку на корпоративному сайті установи;
- акаунт в соціальній мережі «Фейсбук»;
- фейсбук месенджер.

У 2020 р. створений новий сучасний сайт Інституту, на якому розміщено оновлену сторінку бібліотеки. Бібліотечна сторінка на корпоративному сайті установи містить загальну інформацію про НТБ ІЕЗ, коротку історію, основні види її діяльності, правила користування бібліотекою, фотогалерею. Для популяризації фондів бібліотеки в глобальному середовищі Інтернет НТБ ІЕЗ розміщує на сайті електронні виставки. Прикрою особливістю розділу «Електронні виставки літератури» є її перевантаження ємкою аудіовізуальною інформацією. Керівництвом установи прийнято рішення оновлювати цей розділ за умови видалення раніше опублікованих виставок, що унеможлиблює формування їх архіву. Проте, з деякими із них можна ознайомитися на сайті установи, до прикладу, «Чорнобильська катастрофа. 35 років потому» (<https://>

paton.org.ua/dopomizhni-viddili/naukovo-texnichna-biblioteka/chornobilska-katastrofa-35-rokiv-potomu).

У 2020 р. в умовах карантинних обмежень обслуговування користувачів створена фейсбук-сторінка НТБ ІЕЗ з метою додаткового залучення читачкої аудиторії. Обліковий запис НТБ ІЕЗ в соціальній мережі «Фейсбук» активно використовується для просування бібліотечних медіапродуктів та є важливим засобом комунікації з користувачами під час воєнних дій на території України [5]. Станом на сьогодні на фейсбук-сторінку НТБ ІЕЗ підписано 65 читачів, на якій розміщений 401 допис (з них буктрейлерів – 11, відеооглядів – 12, фотопрезентацій документів та матеріалів інформаційного характеру – 353). За останній рік кількість підписників на сторінку бібліотеки у соціальній мережі «Фейсбук» зросла на 21,5 %, що вплинуло на зростання середнього показника взаємодії з дописом майже на 17%.

Важливо відмітити, що ефективним інструментом інтерактивної комунікації в роботі бібліотеки є месенджери, серед найпоширеніших – вайбер, ватсап, телеграм, фейсбук месенджер. Месенджери є додатковими каналами комунікації з користувачами і засобами миттєвого обміну текстовими повідомленнями (дописами), покликаннями, відео. Через додаток фейсбуку месенджер НТБ ІЕЗ отримує замовлення на електронні копії статей, надає інформаційні довідки, виконує замовлення по МБА. З 2020 р. через месенджер до бібліотеки надійшло 4 замовлення по МБА та надано 7 індивідуальних довідок інформаційного характеру.

Із практики НТБ ІЕЗ буктрейлери книжкових виставок можуть супроводжуватися аудіо матеріалами, використовувати QR-коди з покликаннями на електронні виставки літератури, вебсторінку бібліотеки чи інші дані. Електронні вітрини, на наш погляд, варто ілюструвати QR-кодами інтернет-ресурсів бібліотеки. В електронних виставках доцільно використовувати клікабельні покликання на сайт бібліотеки, облікові записи в соціальних мережах та групи в месенджерах. Деякі системи обміну повідомленнями інтегровані в соціальні мережі. Таким чином, з користувачами соціальної мережі «Фейсбук» можна створювати індивідуальні і групові чати у месенджері. Така взаємодія дозволяє посилювати один ресурс за допомогою іншого, що загалом сприяє їх інтенсивнішому розвитку і використанню цільовою аудиторією.

Загалом із 2020 р. бібліотека представила на своїх ресурсах 48 книжкових експозицій у вигляді електронних інформаційних продуктів різної тематики:

- вузькотематичні виставки для розкриття фонду (30 продуктів);
- персональні виставки науковців (9 продуктів);
- серії виставок у рамках однієї події (3 продуктів);
- виставки-презентації видань (6 продуктів);

Виставки нових надходжень до фонду НТБ ІЕЗ доцільно віднести до вузькотематичних виставок для розкриття фонду, оскільки всі надходження за тематикою відповідають профілю діяльності інституту. Виставки до ювілейних і пам'ятних дат вчених – до персональних виставок науковців. Відеоогляди відображають як нові надходження до бібліотеки, так і презентації окремих видань. Таким чином, розподіл електронних інформаційних продуктів НТБ ІЕЗ за період соціальних потрясінь станом на середину 2024 р. відображений на рис. 1.

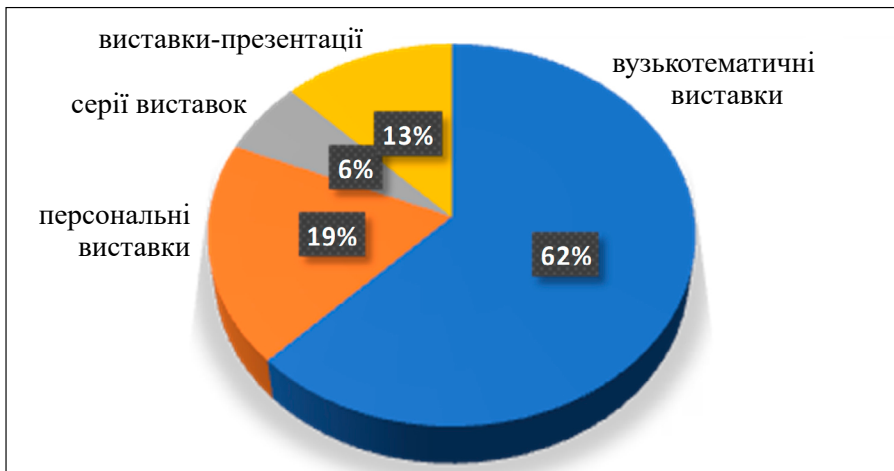

Рис. 1. Електронні інформаційні продукти НТБ ІЕЗ за тематикою представлення

Для максимально ефективного інформування всіх груп користувачів фахівці НТБ ІЕЗ розкривають фонди у декількох формах одночасно та задіюють якомога більше бібліотечних ресурсів. Тобто, традиційна книжкова виставка може бути представлена в електронному форматі на сайті установи, у вигляді буктрейлера у соцмережі, відображатися як відеоогляд у стрічці новин в фейсбуці. Наприклад, до 70-річчя відкриття для автомобільного руху мосту імені Євгена Оскаровича Патона презентовано не лише ілюстровану фотовиставку та традиційну книжкову виставку в читальній залі, але і відображено масив документів на фейбк-сторінці бібліотеки у формі відеоогляду та буктрейлера.

Для різностороннього висвітлення теми заходу, широкого представлення тематики фондів НТБ ІЕЗ та активізації читацького інтересу створюються серії виставок у рамках однієї події. Так, до 30-ї річниці Незалежності України організовано три виставки літератури, оформлені віртуальні виставки на сайті інституту, буктрейлери та їх відео-огляди в соціальній мережі [3]:

1. «Місце Інституту електрозварювання ім. Є. О. Патона в історії незалежної України», зміст представлених видань якої інформує про основні напрямки розвитку науково-технічної і виробничої діяльності інституту, основні напрями досліджень, події його створення, становлення і розвитку, його наукові здобутки та міжнародну діяльність;

2. «Борис Євгенович Патон – символ української науки» як науковий і соціальний портрет дослідника, який відстоював українську науку на керівних посадах численних міжнародних організацій, посадах президента Національної академії наук України та директора Інституту електрозварювання ім. Є. О. Патона всі роки незалежності;

3. «Вчені Інституту електрозварювання ім. Є. О. Патона – творці української науки» відображає вагомі здобутки співробітників-науковців в галузі зварювання і суміжних технологій за останні 30 років.

Отже, ключовим завданням, яке успішно вирішує НТБ ІЕЗ є постійне оновлення сторінки бібліотеки на сайті інституту (<https://paton.org.ua/dopomizhni-viddili/naukovo-texnichna-biblioteka/>), розвиток власного аканту у фейсбуці (<https://www.facebook.com/LibraryPaton/>), вдосконалення форм подачі та форматів представлення фонду бібліотеки за допомогою сучасних технологій.

Висновки. Підбиваючи підсумки, варто зауважити, що у період відсутності можливості комунікувати із користувачем офлайн академічні книгозбірні повинні активніше освоювати онлайніві засоби комунікації – вебсайти, соціальні мережі, групові та індивідуальні чати. Для вирішення питання наповнення бібліотечних ресурсів необхідним контентом книгозбірні застосовують такі новітні форми популяризації книжкового фонду, як віртуальні книжкові вітрини, електронні виставки літератури, мультимедійні презентації книг, буктрейлери виставок, відеоогляди нових надходжень тощо. Використання різних інноваційних форм представлення фондів є засвідченням сучасного стилю роботи наукової бібліотеки, що пропагує її діяльність, забезпечує помітність її роботи серед користувачів і бібліотечної спільноти.

Науково-технічна бібліотека Інституту електрозварювання ім. Є. О. Патона Національної академії наук України створює та публікує віртуальні книжкові вітрини та електронні виставки на сайті установи та у соцмережі «Фейсбук». Сучасним засобом розкриття фондів книгозбірні є і мультимедійна презентація книги, а їх архів слугує джерелом важливої бібліотекознавчої інформації. Фахівці НТБ ІЕЗ використовують буктрейлери переважно для презентації книжкових виставок у соціальній мережі «Фейсбук», тому формат мультимедійної презентації змінюється на відео-файл буктрейлера для зручності завантаження і перегляду його з мобільних пристроїв. Допоміжним інструментом для привернення уваги до виставок нових надходжень та виставок праць співробітників установи слугують відеоогляди книжкових виставок. Сторінка НТБ ІЕЗ на корпоративному сайті установи презентує її діяльність, залучає нових користувачів, популяризує власне бібліотеку та установу загалом. Завдяки сайту, перші віртуальні книжкові вітрини та електронні виставки бібліотеки стали доступними на широкий загал.

Використання соціальної мережі «Фейсбук» надає можливість НТБ ІЕЗ бути на зв'язку зі своїми користувачами цілодобово та дієво популяризувати свої медіапродукти. Фейсбук месенджер ефективно забезпечує бібліотеці безперервний зв'язок із користувачами і дозволяє оперативно реагувати на їх запити. Загалом, використання соціальних мереж у роботі наукової бібліотеки сприяє формуванню позитивного іміджу книгозбірні у віртуальному просторі, надає можливість не втрачати контакт з користувачами у складних умовах та посилювати взаємодію з цільовою аудиторією у зручному і прогресивному форматі. Важливо посилювати один інформаційний бібліотечний ресурс іншим, використовуючи взаємні покликання, QR-коди, можливості вбудованих інструментів. Не менш важливо – сукупність різних форм представлення однієї події та електронні інформаційні продукти різної тематики презентувати одночасно у декількох форматах і на декількох бібліотечних ресурсах.

Ми вважаємо, що подальші дослідження цієї теми мають бути спрямованими на розробку і покращення форм популяризації книжкового фонду в інших доступних та менш ємких форматах.

Список бібліографічних посилань

1. Бессараб А. О. Буктрейлер як нове явище у сфері соціальних комунікацій. *Держава та регіони. Сер. : Соціальні комунікації*. 2014. № 1–2. С. 159–163. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/drsk_2014_1-2_33.
2. Бондаренко В. Віртуальні виставки як дистантна бібліотечна послуга. *Наукові праці Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського*. 2015. Вип. 41. С. 467–478.
3. Іваненко С. Виставкова робота бібліотеки Інституту електрозварювання імені Є. О. Патона Національної академії наук України у 2021 р. *Бібліотечний вісник*. 2022. № 3. С. 88–91.
4. Іваненко С. В., Левченко Ю. С., Шидловська М. М. Внесок ІЕЗ ім. Є.О. Патона в розвиток науки і техніки незалежної України. *Автоматичне зварювання*. 2021. № 11. С. 54–56. URL: <http://patonpublishinghouse.com/as/pdf/2021/as202111part.pdf>
5. Іваненко С. Соціальна мережа Facebook в обслуговуванні користувачів бібліотеки наукової установи Національної академії наук України. *Бібліотека. Наука. Комунікація. Актуальні питання збереження та інноваційного розвитку наукових бібліотек: Актуальні питання збереження та інноваційного розвитку наукових бібліотек* : матеріали Міжнар. наук. конф. (3–5 жовт. 2023 р.) / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, Асоц. б-к України ; відп. ред. О. М. Василенко ; відп. секр. М. В. Іванова. Київ, 2023. С. 80–83. URL: <http://irbis-nbuv.gov.ua/everlib/item/er-0004726>.
6. Коваль Т., Туровська Л., Смоляр І. Популяризація електронних книжкових виставок у соціальних мережах (На прикладі універсального підсобного фонду ВКБО НБУВ). *Наукові праці Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського*. 2015. Вип. 42. С. 61–80.
7. Кудря Л. Віртуальна книжкова виставка – нова форма популяризації документів. *Бібліотечна планета*. 2009. № 1. С. 37–39.
8. Ржеуський А., Кунанець Н., Малиновський О. Безкоштовні веб-сервіси для створення бібліотечних мультимедійних продуктів: порівняльний аналіз. *Бібліотечний вісник*. 2017. № 1. С. 17–26.
9. Солонська Н., Мордвінов Ю. Електронні виставки в бібліотеках як форма створення нового інформаційного ресурсу. *Наукові праці Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського*. 2012. Вип. 34. С. 150–155.
10. Туровська Л., Смоляр І. Від історії створення першого буктрейлера – до організації буктрейлера електронної бібліотечної виставки. *Бібліотечний форум: історія, теорія і практика*. 2024. № 1 (35). С. 17–19.
11. Яковенко О., Туровська Л. Популяризація електронних книжкових виставок у системі бібліотечних наукових комунікацій (на прикладі вітрин нових надходжень Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського). *Бібліотечний вісник*. 2021. № 3. С. 39–49. DOI: <https://doi.org/10.15407/bv2021.03.039>.

References

1. Bessarab, A. O. (2014). Buktreyler yak nove yavyshe u sferi sotsialnykh komunikatsii [Booktrayler as a new phenomenon in the field of social communications]. *Derzhava ta Rehiony. Seriya: Sotsialni Komunikatsii, 1-2*, 159-163. Retrieved from http://nbuv.gov.ua/UJRN/drsk_2014_1-2_33 [In Ukrainian].
2. Bondarenko, V. (2015). Virtualni vystavky yak dystantna bibliotечna posluha [Virtual Exhibitions as Distant Library Service]. *Naukovi Pratsi Natsionalnoi Biblioteki Ukrainy imeni V. I. Vernadskoho, 41*, 467-478. [In Ukrainian].
3. Ivanenko, S. (2022). Vystavkova robota biblioteki Instytutu elektrozvarivannia imeni Ye. O. Patona Natsionalnoi akademii nauk Ukrainy u 2021 r. [Exhibition work of the library of the E. O. Paton Electric Welding Institute of the National Academy of Sciences of Ukraine in 2021]. *Bibliotечnyi Visnyk, 3*, 88-91. [In Ukrainian].

4. Ivanenko, S. V., Levchenko, Yu. S., & Shydlovska, M. M. (2021). Vnesok IEZ im. Ye.O. Patona v rozvytok nauky i tekhniky nezalezhnoi Ukrainy [The contribution of the Paton Welding Institute in the development of science and technology of independent Ukraine]. *Automatic Welding*, 11, 54-56. Retrieved from <http://patonpublishinghouse.com/as/pdf/2021/as202111part.pdf> [In Ukrainian].

5. Ivanenko, S. (2023, October). [The Facebook social network at the service of library users of the scientific institution of the National academy of sciences of Ukraine]. In *Library. Science. Communication. Current issues of preservation and innovative development of scientific libraries. Proceedings of the International Scientific Conference* (pp. 80-83), V. I. Vernadskyi National Library of Ukraine. Kyiv, Ukraine. Retrived from <http://irbis-nbuv.gov.ua/everlib/item/er-0004726> [In Ukrainian].

6. Koval, T., Turovska, L., & Smoliar, I. (2015). Populiaryzatsiia elektronnykh knyzhkovykh vystavok u sotsialnykh merezhakh (Na prykladi universalnogo pidsobnoho fondu VKBO NBUV) [Popularization of the electronic book exhibitions in the social networks (In the universal additional fund DCLS VNLU)]. *Naukovi Pratsi Natsionalnoi Biblioteky Ukrainy imeni V. I. Vernadskoho*, 42, 61-80. [In Ukrainian].

7. Kudrya, L. (2009). Virtualna knyzhkova vystavka – nova forma populiaryzatsii dokumentiv [Virtual book exhibition – a new form of popularization of documents]. *Bibliotekna planeta*, 1, 37-39. [In Ukrainian].

8. Rzhеuskyi, A., Kunanets, N., & Malynovskyi, O. (2017). Bezkoshtovni veb-servisy dlia stvorennia biblioteknykh multymediinykh produktiv: porivnialnyi analiz [Free Web-services for creating library multimedia products: a comparative analysis]. *Biblioteknyi Visnyk*, 1, 17-26. [In Ukrainian].

9. Solonska, N., & Mordvinov, Yu. (2012). Elektronni vystavky v bibliotekakh yak forma stvorennia novoho informatsiinoho resursu [Electronic exhibitions in libraries as a form of creating a new information resource]. *Naukovi Pratsi Natsionalnoi Biblioteky Ukrainy imeni V. I. Vernadskoho*, 34, 150-155. [In Ukrainian].

10. Turovska, L., & Smolyar, I. (2024). Vid istorii stvorennia pershoho buktreilera – do orhanizatsii buktreilera elektronnoi biblioteknoi vystavky [From the history of the first book trailer – to the organization of the booktrailer of the electronic library exhibition]. *Biblioteknyi Forum: Istoriia, Teoriia i Praktyka*, 1 (35), 17-19.

11. Yakovenko, O., & Turovska, L. (2021). Populiaryzatsia elektronnykh knyzhkovykh vystavok u systemi biblioteknykh naukovykh komunikatsii (na prykladi vitryn novykh nadkhodzhzen Natsionalnoi biblioteky Ukrainy imeni V. I. Vernadskoho) [Popularization of digital book exhibitions in the system of library scientific communications (on the example of showcases of new arrivals to the V. I. Vernadskyi National Library of Ukraine fund)]. *Biblioteknyi Visnyk*, 3, 39-49. DOI: <https://doi.org/10.15407/bv2021.03.039> [In Ukrainian].

Svitlana Ivanenko,

<https://orcid.org/0000-0001-8756-0892>,

Head of the scientific-technical library,

E. O. Paton Electric Welding Institute of the NAS of Ukraine (Kyiv, Ukraine)

**METHODS OF POPULARIZATION OF LIBRARY RESOURCES
IN THE CONDITIONS OF SOCIAL UPHEAVAL
(BASED ON THE EXPERIENCE OF THE SCIENTIFIC-TECHNICAL LIBRARY
OF THE E. O. PATON ELECTRIC WELDING INSTITUTE
OF THE NATIONAL ACADEMY OF SCIENCE OF UKRAINE)**

The purpose of the article is to present to the general public the modern methods of popularizing library resources in the context of social upheaval, which are used in the work of the scientific and technical library of the E. O. Paton Electric Welding Institute of the National Academy of Sciences of Ukraine. **The research methodology** is based on systemic, informational, comparative, and terminological

approaches. The methods of logical analysis, synthesis of facts and generalization of material were used in the preparation of the article. **The scientific novelty** of the article is to substantiate the need to expand the methods of presenting library resources with innovative forms in times of the crisis. In the article is to highlight the novel methods of presenting the library's collections, which promotes the library's activities and enhances the interaction between the academic library and the user-scientist. **Conclusions.** The intensification of the study of the use of innovative forms of popularization of library collections is associated with the active development of the knowledge age. Extensive opportunities for the preparation of multimedia resources make it possible to bring information closer to the user, to fully reveal the content of individual publications and to populate library collections in general. Crisis times, such as the Covid-19 pandemic and the war of the Russian Federation against Ukraine, have led to an urgent need for remote services and, consequently, the search for new forms of presentation of library collections. The prospect of further scientific research on this topic is the potential of using new progressive tools and improving the existing means of promoting the collections of academic libraries in accordance with the requirements of the time.

К е у о r d s: Facebook, booktrailer, website, remote service, electronic exhibition, E. O. Paton Electric Welding Institute, communication, scientific-technical library.

E. O. Paton Electric Welding Institute of the NAS of Ukraine
11, Kazimyra Malevicha St., Kyiv, 03150, Ukraine
e-mail: sv_88@ukr.net

Стаття надійшла до редакції 14.08.2024 р.